

- ja** || já: člen. – **1.** da; **2.** izraža nestrpnost: *jà: yè:-nji žiç;* **3.** izraža začudenje: *jà: 'kem pa ti:*
- jabko** || já:pko -a; -a s – jabolko: *jà:pka svièdya Iwá:na so fí:na zè jé:stè >* zgodnja rdečerumena jabolka
- jablan** || já:bløn -e; -e ž – jablana: *zbá:sètè se yor nè já:bløn*
- jaček*** || já:čèk -čka; -čkè m – **1.** naravna vdolbina v apnenčasti ali peščeni steni: *pusprà:b rà:ylje tu já:čèk;* **2.** jarek, jašek
- jadikovati** gl. flohtati, jovdati, klagovati
- jadrno*** || já:dørno -a s ed. – preprosta dvizna vrata, pokrov nad svinjskim koritom | Plet. jadrna. Svinjsko korito je bilo postavljeno tako, da je tri četrt njegove širine segalo v notranjost svinjaka, četrtina pa na zunanjo stran, od koder so vlivali hrano. Zunanji del je pokrival pokrov (jadrno), ki je onemogočal dostop kokošim ter preprečeval brizganje, medtem ko so prašiči jedli. Pokrov so med vlivanjem hrane v korito dvignili in pripeli ob zid z žico ali usnjenimi trakovi.
- jaga** || já:ya -e ž ed. – lov
- jagati*** || já:yèç -çm nedov. – loviti divjad, biti na lovu
- jager** || já:yør -ja; -jè m – lovec
- jagnje** gl. jare
- jagoda** gl. palčnik, štrkavnica
- jahčar** || já:hčør -ja; -jè m – podstrešni prostor (tik pod slemenom) za spanje ali za shrambo: *je nièsu klubá:se yor u já:hčør* | Plet. jaščar
- jahčarica** gl. jaščarica
- ja jca** || já:jca já:jc s mn. – moda: *zmièrè m tè_zà:-dnjè ku pá:sja já:jca*
- ja jce** || jé:jce já:jca; já:jca s – jajce: *ucà:rto jé:jce*
- jalovec** || já:luwèç -uca; -ucè m – jalov samec
- jalovka** || já:luka -e; -e ž – jalova samica
- jama** || já:ma -e; -e ž – **1.** jama; **2.** luknja: *já:ma tu çièstè / já:ma skùos strièho* | gl. tudi boklja
- jamica** || já:mca -e; -e ž – luknjica: *já:mce tu bù:njèh*
- jamrati** || já:mrèç -çm nedov. – tarnati
- jamrn** || já:mørøn -rna -o prid. – ekspr. klavrn, slab: *jà:mørna liètna*
- jarčica*** || já:rčica -e; -e ž – ekspr. mlado dekle
- jare** || já:re já:rè; já:rta s – jagnje: *mà:mo štìer já:rta* | gl. tudi maljica
- jasa** gl. frata
- jasli** gl. okolnice
- jaslice** || já:sèlce -- ž mn. – jaslice za božične praznike
- jastro*** || já:stro -a; -ç m – jastreb (Soča)
- jaščarica** || já:ščørca tudi já:hčørca -e; -e ž – cesarski koren, zdravilna rastlina, katere korenina je ščitila tudi pred uroki: *'mam já:hčørco ukou krá:yna* | Plet. jaščerica
- jašek** gl. jaček, mina
- javkati** gl. kvamati
- jaz** gl. jest
- ječati** || jèçá:tè jé:çè m nedov. – ekspr. tarnati
- jedel*** || jé:du -dla; -dlè m – jelka (Na Skali) | gl. tudi jedla
- jedla*** || jé:dla -e; -e ž – jelka | Plet., SSKJ jela; gl. tudi jedel
- jedrce** gl. bura
- jegu** gl. igo
- jeli** || jè:lè jè:lte člen. – kajne: *jè:lte, dè je rièš / sta bla tuj vidwà: zrà:wè m, jè:lta*
- jelka** gl. jedel, jedla
- jelševje** gl. olšje
- jemati** || jè:má:tè jé:mljè m nedov. – jemati: *jè:má:t à:slo >* zagovarjati vnetje / *jè:má:t yó:re >* rediti se / *jè:má:t dou >* hujšati / *jè:má:t kò:nc >* umirati, veneti, počasi se kvariti
- jenke*** || jè:ŋkiè jè:ŋkiè ž mn. – nečkam podobna priprava iz ukrivljene pločevine, dolge 60–70 cm, s premerom okoli 30 cm, z lesenima stranicama z ročajema, npr. za odstranjevanje krtin: *utrò:c se plì:zèjo z_jè:ŋká:mè / nèbà:si 'bob tu jè:ŋkiè*
- jerebika** gl. prtepika
- jerprge*** || jé:rprè yè:rprè h ž mn. – brezplačno prenočišče (za miloščino) | ESSJ jeperga
- jeruš** || jé:ruš -a m ed. – žganje